

Choreograaf Guilherme Miotto won onlangs de Gieskes-Strijbis Podiumprijs om zijn geëngageerd kunstenaarschap. In *Portraits* laten vijf geschoolde danseressen en drie ex-gedetineerde selfmade dansers hun instinct spreken.

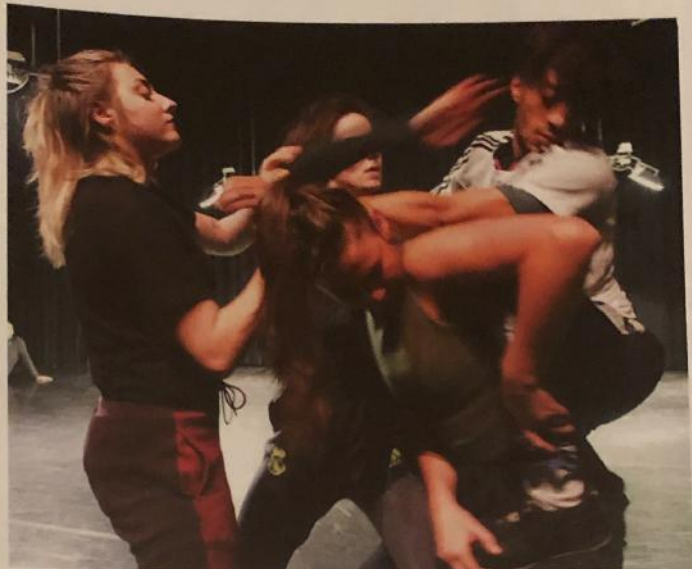
tekst Mirjam van der Linden foto's Ernest Potters

Choreograferen met instinct

Ahmed El-Hassani

Dat geld is meer dan welkom, grijnst choreograaf Guilherme Miotto (40), die zojuist buiten in de oktoberkou (sigaretje!) zijn FaceTime aan de praat heeft gekregen. 'Wij worden per project gefinancierd, dus dat is geen vetpot. Nu hebben we wat armslag: voor de betaling van mensen, voor het opstarten van nieuwe projecten, misschien ook voor een eigen bus waarmee we onze spullen tijdens tournees kunnen vervoeren.'

Ongetwijfeld is er luid gejuicht in zijn Tilburgse woning - 'half kantoor' - toen Miotto begin september de Gieskes-Strijbis Podiumprijs van 60.000 euro won. Deze relatief jonge prijs ging twee keer eerder naar mensen uit de dans, vorig jaar naar Nicole Beutler en in 2017 naar Lloyd Marengo. Kennelijk zitten er in deze hoek veel kunstenaars die passen bij wat het fonds wil stimuleren: vrij denken en vrij verbeelden.

Miotto wordt genoemd om zijn krachtige artistieke signatuur, én om zijn rol als bruggenbouwer. De Braziliaan richtte in 2017 samen met maatschappelijk werker Amine Mbarki Corpo Máquina op, een stichting die dans- en performanceproducties wil uitbrengen die zowel artistiek als sociaal impact maken. Decor: Tilburg-Noord, een achterstandswijk met veel beton en

jeugdcriminaliteit. Na een voorstudie twee jaar geleden is op dit moment *Portraits* in de theaters te zien. Met vijf geschoolde danseressen en drie zelfmade dansers, alle drie ex-gedetineerden.

Energie van het rennen

Dankzij een studiebeurs belandde Miotto als 15-jarige op een klassieke dansopleiding in Rusland, in Perm. Maar carrière maakte hij in de hedendaagse dans, in Nederland. Hij was te zien in het vooruitstrevende werk van onder anderen Krisztina de Châtel, Emio Greco|Pietter C. Scholten, Bruno Listopad en T.R.A.S.H. Met steun van de productiehuisen annex werkplaatsen Korzo (Den Haag), Podium Bloos (Breda) en DansBrabant (Tilburg) ontwikkelde hij zich verder tot choreograaf.

In zijn stukken experimenteerde hij van meet af aan met urban stijlen als hiphop en breakdance. Het leidde vaak tot een roller coaster aan zeer precieze, maar ogenschijnlijk ongecontroleerde bewegingen en soms 'mind bogging' frases, waarbij je niet meer precies kunt volgen hoe het lichaam in elkaar steekt. In zowel het duet *Gefallen* (2014), als de solo *Rise Up* (2015) en het trio *Even*

Worse (2017) stonden b-boys op de voorgrond. Onder hen ook Menno van Gorp, die onlangs voor de derde keer de Red Bull BC One World Final won, het WK Breakdance (zie ook pagina 4).

Van Gorp is een van de grondleggers van The Hustle Kids, een internationaal befaamde Tilburgse breakdance crew. Mbarki bracht Miotto in aanraking met die scene. Samen zijn ze vervolgens

ook andere bewegingsstijlen 'van de straat' artistiek gaan aanvliegen. Een jaar voor de oprichting van hun stichting maakten ze *Warriors Foot* (2016), met freestyle straatvoetballertjes uit

de wijk. Dit project leidde tot de solo *.Ball* (2017) voor Nasser El Jackson, die het in *NRC Handelsblad* schopte tot 'weergalozе balkunstenaar'.

De voetballers raakten een snaar bij Miotto: 'De energie van dat rennen was een soort thuiskomen voor mij. Opeens wist ik waar mijn drive voor dans vandaan komt. Als choreograaf werk ik al jaren met de diep gewortelde kennis van beweging die het lichaam zelf heeft. Die kennis spatte er bij die jongens vanaf en deed me denken aan hoe ik me als kind voelde tijdens het voetballen. De cirkel was rond. Ook omdat ik net als zij ben opgegroeid in een disfunctionele, onge-

**'ALS IK HIER DANS,
LACHT NIEMAND ME
UIT. NIKS IS FOET.'**

**Ahmed El-Hassani (31),
danser in *Portraits***

**Van crimineel naar
danser?**

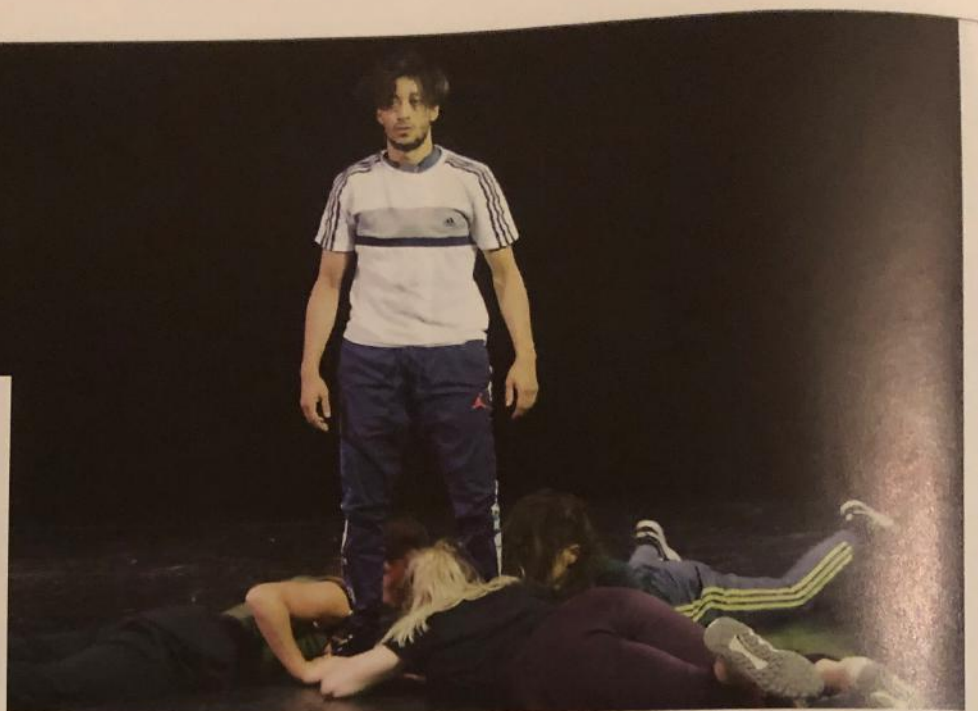
'Àmine en Guilherme hebben me niet echt over de streep hoeven trekken. Voordat ik op het foute pad raakte, heb ik veel aan freerunning en breakdance gedaan. Geleerd van films op YouTube. Online zag ik dat Guilherme allerlei jongens het goede wereldje in heeft gekregen. Ook Nasser, de balvirtuoos, ken ik van de straat. Ik heb veel kansen verknald, maar dans laat ik niet meer los. Gewoon doortrainen. Dan kun je steeds verder buigen, je grenzen verleggen.'

**Het lastigste aan dit
project?**

'Als ik met de jongens zit, merk ik dat ik beïnvloedbaar ben en moet vechten tegen twijfels. Hoezo is dansen 'gay' en niks voor jongens, en zeker niet voor stoere boefjes? En dan ben ik ook nog islamitisch. Pas een paar dagen geleden heb ik mijn ouders verteld wat ik nu doe. Zo'n beetje dan. Ik heb ze een breakdancefilmpje laat zien, niet iets uit *Portraits*, met al die meisjes erbij.'

En het leukste?

'Dat ik mezelf kan zijn. Als ik hier dans, lacht niemand me uit. Niks is fout. Guilherme blijft positief. Zelfs slechte dingen kunnen we volgens hem gebruiken.'

structureerde omgeving.' Miotto kom niet uit een favela, die zijn er alleen in de grote steden van Brazilië, maar leefde wel tussen drugs en kinderen die hadden vermoord. 'Door kunst kon ik me daartoe verhouden. Via een sociaal project met een circus dat onze buurt bezoekt, ben ik met dans in aanraking gekomen. Dat was mijn geluk, want kunst geeft wél structuur en laat je tegelijkertijd vrij.'

Netwerk van individuen

Net als in de productie met Somalisch-Nederlandse jongens begin dit jaar (*Run*), staat in *Portraits* geen specifieke bewegingstaal (hiphop, voetbal) centraal. De insteek is de ontmoeting tussen lichamen uit verschillende milieus. De meiden komen uit de beschermde omgeving van een opleiding (Fontys Dansacademie) en hebben technisch geschoolde danslichamen. De drie jongens zijn ex-gedetineerden en hebben ongeschoolde danslichamen. Aanvankelijk telde de cast vijf jongens, maar twee zijn voor de première afgehaakt. Miotto: 'Als je artistiek verder wilt, moet je diep willen gaan en vertrouwen hebben. Zij waren met hun hoofd te veel elders en hadden geen geloof meer in de maatschappij. De drie die over zijn, zien wel honderd procent perspectief.'

Verwacht bij *Portraits* geen crimi. Ismail El-Fartazi, Ahmed El-Hassani en Said El-Yousfi willen juist loskomen van hun verleden. De portretten die Miotto schetst, gaan over individualiteit anno 2020: "Tegenwoordig

is het bijna onmogelijk om een persoon los te zien van een netwerk aan connecties, zo belangrijk is context geworden. In de voorstelling zie je dansers daarom altijd in relatie tot elkaar, met elkaar, voor elkaar. Ze werken aan een gemeenschappelijk doel en dat verloopt niet zonder frictie.'

Het duet tussen Georgia Begbie en El-Hassani dat Miotto appt, is heftig. El-Hassani lijkt geen vrije wil meer te hebben, zoals hij gebogen voortstapt terwijl Begbie in zijn knieholtes staat of hem hardhandig dwingt haar telkens weer op te tillen en rond te zwieren.

De bewegingen in *Portraits* zijn ontstaan via Instinctive Performance, Miotto's eigen benadering van dans, die inmiddels op verschillende opleidingen wordt onderwezen. De dansers krijgen opdrachten waarop ze instinctief mogen bewegen: ongefilterd, vanuit wat hun eigen lichaam is en kan. Vervolgens gaan ze die bewegingen en bewegingskwaliteiten samen manipuleren; vervormen, stapelen, vervlechten, et cetera. Door het instinct als bron te nemen, creëert Miotto verbinding. 'Instinct is een soort organisch mechaniek, een 'corpo máquina'. Het is wat alle mensen delen. Ongeacht hun afkomst, ongeacht hun achtergrond.' ◀

**Portraits: tournee vanaf 17 december,
www.corpomaquina.nl**